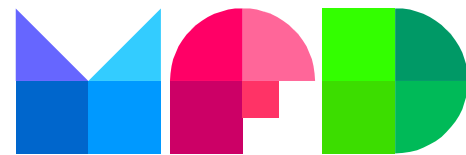

Begränsade livsval

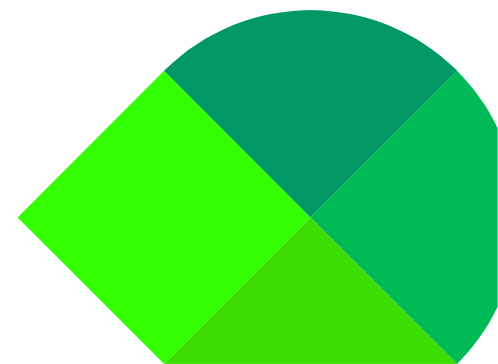
Situationen för personer med intellektuell funktionsnedsättning

**Myndigheten för
delaktighet**

Om MFD:s uppdrag

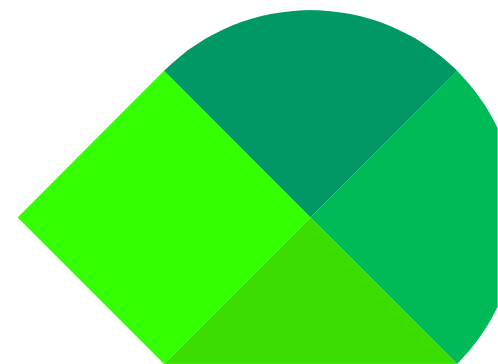
- Myndigheten för delaktighet är regeringens myndighet för att främja funktionshinderspolitikens genomförande.
- Funktionshinderspolitikens mål är att samhället ska vara användbart för alla.

Om MFD:s arbetssätt

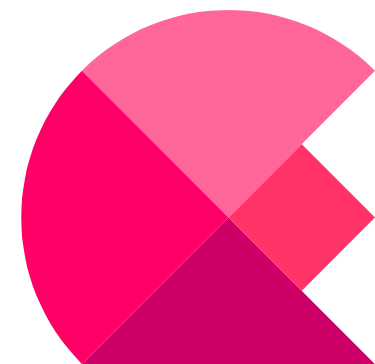
Det här gör vi

- Tar fram underlag om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning inom olika samhällsområden.
- Följer upp offentliga aktörers arbete med tillgänglighet och delaktighet.
- Utgår från människors erfarenheter av att möta hinder.
- Kunskapen ligger till grund när MFD utvecklar stöd m.m.

Rapporten Begränsade livsval

- Belyser att personer med intellektuell funktionsnedsättning har sämre villkor än de flesta andra i samhället.
- Genom att öka medvetenheten om situationen för personer med intellektuell funktionsnedsättning hoppas vi att fler aktörer vill vara med och förändra.

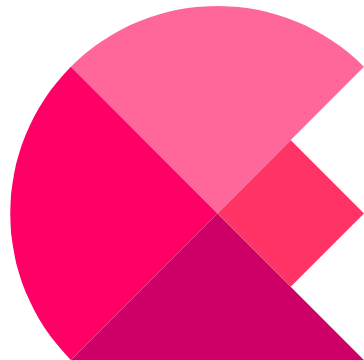
I rapporten har MFD beskrivit läget inom

- Habilitering och LSS-insatser till barn
- **Skola och utbildning**
- **Arbete och sysselsättning**
- **Den ekonomiska situationen**
- Hur det är att åldras
- Självbestämmande

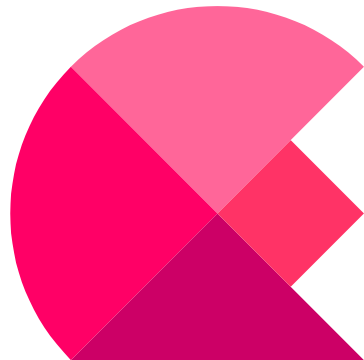
Rapporten visar

- Det finns låga förväntningar på personer med IF från samhället sida.
- Det finns brister i de stödsystem och de välfärdstjänster som personer med intellektuell funktionsnedsättning tar del av.
- Detta bidrar till begränsade livsval för personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Historia

- Diskriminering av personer med intellektuell funktionsnedsättning går långt tillbaka i tiden
- Steriliseringslagen 1935 – 1975
- Äktenskapsförbud fram till 1974
- Rätt att rösta 1989
- Särskolan blev del av skollagen och dess skolformer 1985

Resultaten i korthet!

- Skola och utbildning, daglig verksamhet, arbete och sysselsättning, ekonomi, föräldrar och anhöriga.

Skola och utbildning

- Särskolan behöver öka sitt fokus på kunskapsutveckling.
- Särskolan behöver bättre förbereda elever för arbete och delaktighet i samhället .
- Det behövs en bättre samordning i övergången från skola till arbete.
- Det finns mycket få möjligheter till vidareutbildning efter gymnasiet.

”Jag tycker att det var lite för låg nivå på undervisningen och det kändes inte som om de behandlade oss som vuxna. Vi fick barnuppgifter och jag kände att jag ville ha någonting svårare för att det skulle kännas meningsfullt. Men läraren sa att alla ska göra samma arbetsuppgifter.”

/Kvinna, 20 år

- *”Under 2 år satt jag bara hemma och hängde med kompisar och familjen. Sedan fick mamma höra talas om Arbetsförmedlingen och då tog vi kontakt med dem. Jag tror jag träffade någon som undrade över vad jag klarade av och inte klarade av att jobba med.”*

/Kvinna, 26 år

Daglig verksamhet

- Få personer lämnar daglig verksamhet för arbete.
- Få kommuner har en rutin för att målgruppen ska kunna pröva praktik eller arbete.
- Detta är problematiskt då stödinsatsen daglig verksamhet inte är lämplig för alla personer som hamnar där.

”Jag hamnade på dagligverksamhet och blev kvar där i 3 år. Det ångrar jag verkligen...Jag är i grunden självständig men hela problemet ligger i att jag gått särskola.”

/Man, 25 år

Arbete och sysselsättning

- De arbetsmarknadsinsatser som finns underlättar inte etableringen på arbetsmarknaden i tillräcklig utsträckning för personer med intellektuell funktionsnedsättning.
- Det finns även indikationer på att det gäller kvinnor med IF i ännu större grad än för män.

Ekonomi

- Flertalet personer med IF lever i ekonomisk utsatthet eller fattigdom.
- Man har mycket små eller inga ekonomiska marginaler.

Föräldrar och anhöriga

- Det krävs stora arbetsinsatser och kunskap för att få rätt stöd och samordna livet för sina barn/vuxna barn.
- Många föräldrar går ner i arbetstid. Många upplever också vardagen som mycket ansträngd.

Bra grejer!

- Det finns samtidigt många enskilda exempel på samhällsaktörer som lyckas ta tillvara på förmågor och stötta personlig utveckling.
- Exempel är kommuner som hittat framgångsrika former och modeller för samverkan, som underlättat övergång från särskola till arbetsliv.
- En relevant praktikplats, individuellt stöd i arbetssökande, stöd för introduktion till en ny arbetsplats och andra initiativ som bidrar till förbättrade möjligheter till egen försörjning.

Tack!

- romina.ramos@mfd.se

